

Зміст

1. Індустрія управління активами. Загальний огляд	2
2. Результати діяльності ринку управління активами НПФ	3

1. Індустрія управління активами. Загальний огляд

Кількість учасників ринку

Компанії з управління активами (КУА)

У 2-му кварталі 2018 року кількість **компаній з управління активами** зменшилася до **291**. Упродовж квітня-червня нові КУА на ринок не виходили.

Інститути спільного інвестування (ІСІ)

У цей період було зареєстровано 21 новий ІСІ. З урахуванням фондів, які закрилися протягом кварталу, станом на 30.06.2018 загальна кількість **зареєстрованих ІСІ** збільшилася на 0.9%, до **1729**.

Кількість **ІСІ, які досягли нормативу мінімального обсягу активів (сформованих)**, зростала третій квартал поспіль – до **1203** (+3.2%), тож концентрація на ринку управління активами ІСІ продовжувала збільшуватися.

Загалом на кінець червня 2018 року **278** КУА мали в управлінні від одного до 35-ти фондів, а майже 95% від усіх таких КУА управляли принаймні одним венчурним фондом.

Недержавні пенсійні фонди (НПФ)

Кількість **НПФ в управлінні** станом на 30.06.2018 року незмінно дорівнювала **58** (без урахування корпоративного фонду НБУ), у тому числі 45 відкритих, 7 корпоративних та 6 професійних. Всього активами НПФ управляли 35 КУА.

Страхові компанії (СК)

Кількість **СК, що передали свої активи в управління КУА**, на кінець червня 2018 року зменшилася до 4-х (із 6-ти у березні), а кількість відповідних КУА не змінилася (2).

Активи в управлінні та ВЧА

Сукупні активи в управлінні КУА станом на 30.06.2018 дорівнювали **289 351.5** млн. грн., збільшившись на 2.7% за 2-й квартал, на 9.1% за перше півріччя 2018 року та на 18.4% за рік із червня 2017 року.

Інститути спільного інвестування (ІСІ)

Загальні активи усіх ІСІ в управлінні, включно з тими, які ще не досягли нормативу, у 2-му кварталі 2018 року зросли на 4.5%, до **287 977.6** млн. грн.

Активи діючих ІСІ, що досягли нормативу мінімального обсягу активів («визнаних» ІСІ), зросли на 1.9% (після -0.9% у 1-му кварталі). На 30.06.2018 вони становили **266 234.1** млн. грн. Це супроводжувалося збільшенням кількості фондів, що досягли нормативів до кінця кварталу і подали звітні дані (+0.8%).

З початку 2018 року загальні активи визнаних ІСІ зросли на 1.1%, а **на річному проміжку (червень 2018 до червня 2017 року)** – на 10.0%.

Вартість чистих активів сформованих ІСІ (діючих фондів, що досягли нормативів) у 2-му кварталі 2018 року зросла з 058.8 млн. грн., або на 1.5% (після -2.0% у 1-му). Станом на 30.06.2018 вона становила **212 286.3** млн. грн.

З початку 2018 року ВЧА у визнаних ІСІ в цілому зменшилася на 0.5%, але **за рік** – зросла на 6.6%.

Недержавні пенсійні фонди (НПФ)

Активи НПФ в управлінні КУА у 2-му кварталі 2018 року зросли на 3.9% (після +1.9% у 1-му кварталі) та прискорили річне зростання до +13.7% (із 10.9% у 1-му кварталі). Станом на 30.06.2018 року вони досягла **1 264.6** млн. грн.

Страхові компанії (СК)

Активи СК в управлінні КУА за 2-й квартал 2018 року збільшилися на 1.0% (після -13.8% за 1-й квартал). Таким чином, річна динаміка сектору у червні залишалася позитивною (+29.1%, після 54.1% у березні). Станом на 30.06.2018 року ці активи становили **107.6** млн. грн.

2. Результати діяльності ринку управління активами НПФ

Активи недержавних пенсійних фондів¹ в управлінні КУА у 2-му кварталі 2018 року продовжували зростати. Кількість КУА, які управляють активами НПФ, та самих пенсійних фондів у цей час збільшилася із 34 до 35: 33 КУА управляли активами 45-ти відкритих НПФ, 7 компаній – активами 6-ти корпоративних НПФ та 6 – активами професійних НПФ (табл. 1).

Всього станом на 30.06.2018 року **пенсійних фондів в управлінні КУА** було **58** (без урахування корпоративного фонду НБУ) – як і рік тому. Частка відкритих НПФ за кількістю фондів в управлінні (без урахування КНПФ НБУ), на тлі закриття одного такого фонду та появи ще одного корпоративного, зменшилася з 79.3% до 77.6% (рис. 1).

Таблиця 1. Кількість НПФ в управлінні КУА за видами фондів у 2-му кв. 2018 року

Вид НПФ	30.06.2017	31.12.2017	31.03.2018	30.06.2018	Зміна за 2-й квартал 2018	Зміна з початку року	Зміна за рік
Відкриті	46	46	46	45	-2.2%	-2.2%	-2.2%
Корпоративні	6	6	6	7	16.7%	16.7%	16.7%
Професійні	6	6	6	6	0.0%	0.0%	0.0%
Всього	58	58	58	58	0.0%	0.0%	0.0%

Рис. 1. Розподіл кількості НПФ та вартості їхніх активів в управлінні КУА за видами фондів станом на 30.06.2018 р.

Вартість активів НПФ в управлінні КУА у 2-му кварталі 2018 року зросла на 3.9% (після +1.9% у 1-му кварталі) та прискорила річне зростання до +13.7% (із 10.9% у 1-му кварталі). Станом на 30.06.2018 вона досягла **1 264.6 млн. грн.**

За обсягом активів половину індустрії пенсійних фондів займав КНПФ НБУ (рис. 1). Проте через на порядок слабше зростання у 2-му кварталі (+0.3%), його частка у сукупних активах усіх пенсійних фондів скоротилася знову, тоді як вага відкритих НПФ продовжувала зростати і досягла 36.1%

Загалом, **сукупні активи усіх НПФ, включно з КНПФ НБУ, у 2-му кварталі 2018 року прискорили зростання до 2.1%** (після 0.8% у 1-му), до **2 536.7 млн. грн.** (табл. 2). Цьому сприяло зростання кількості вкладників НПФ, кількості укладених пенсійних контрактів та кількості учасників НПФ (на 4.9%, 4.4% та 0.4% відповідно), а також суми інвестиційного доходу – на 4.6%. Стримуючим чинником залишався швидший темп зростання пенсійних виплат порівняно з внесками (4.2% проти 1.4%)².

Таблиця 2. Вартість активів НПФ в управлінні КУА за видами фондів у 2-му кв. 2018 року

Вид НПФ	30.06.2017		31.12.2017		31.03.2018		30.06.2018		Зміна активів НПФ в управлінні, %		
	Активи, млн. грн.	Кількість НПФ, щодо яких подано звітність	Активи, млн. грн.	Кількість НПФ, щодо яких подано звітність	Активи, млн. грн.	Кількість НПФ, щодо яких подано звітність	Активи, млн. грн.	Кількість НПФ, щодо яких подано звітність	за 2-й квартал 2018	з початку 2018 року	за рік
Відкриті	800.4	46	863.6	43	882.8	45	916.3	45	3.8%	6.1%	14.5%
Корпоративні	192.2	5	214.8	5	216.4	6	220.5	6	1.9%	2.6%	14.7%
Професійні	119.2	6	115.6	6	117.4	6	127.9	6	8.9%	10.6%	7.3%
Всього*	1 111.8	57	1 194.0	54	1 216.6	57	1 264.6	57	3.9%	5.9%	13.7%
КНПФ НБУ**	1 136.9	1	1 271.6	1	1 268.6	1	1 272.1	1	0.3%	0.0%	11.9%
Разом	2 248.7	58	2 465.6	55	2 485.2	58	2 536.7	58	2.1%	2.9%	12.8%

¹ Без урахування корпоративного пенсійного фонду НБУ.

² За даними Нацфінпослуг.

Активи **відкритих** НПФ в управлінні збільшилися за 2-й квартал 2018 року на 3.8% (після +2.2% за 1-й), але поступилися темпами росту професійним фондам, тому на кінець червня частка ринку відкритих НПФ дещо зменшилася – із 72.6% до 72.5% (без урахування КНПФ НБУ). З початку року ці фонди додали 6.1%, а річний приріст у червні 2018 року прискорився до +14.5% (із +11.3% у березні). Станом на 30.06.2018 пенсійні активи цих НПФ в управлінні КУА досягли **916.3 млн. грн.**

Активи **корпоративних** НПФ в управлінні (без урахування КНПФ НБУ) у квітні-червні 2018 року зросли найменше серед видів НПФ – на 1.9% (після 0.7% у 1-му кварталі). Приріст пенсійних активів цих НПФ з початку року становив 2.6%, а за рік – уповільнився із +17.3% у березні до +14.7% у червні. На кінець червня 2018 року пенсійні активи цих НПФ в управлінні сягнули **220.5 млн. грн.**

Активи **професійних** НПФ в управлінні у 2-му кварталі та за перше півріччя 2018 року зросли

відносно найбільше – відповідно, на 8.9% (після +1.6% у 1-му кварталі) та на 10.6%. Це допомогло змінити негативну річну динаміку пенсійних активів цих фондів із -1.3% на кінець березня на річний приріст розміром +7.3% у червні. Водночас, станом на 30.06.2018 обсяг активів цих НПФ залишався найменшим – **127.9 млн. грн.**

Найбільшими за середнім обсягом активів в управлінні на кінець червня 2018 року залишалися **корпоративні НПФ** (36.7 млн. грн.), хоча скорочення їхнього відставання від **відкритих** та **професійних** фондів тривало: перші мали в середньому 20.4 млн. грн., останні – 21.3 млн. грн. активів в управлінні.

У **структурі активів НПФ в управлінні КУА частка цінних паперів** у 2-му кварталі 2018 року, в умовах нарощення вкладень у них та скорочення коштів на рахунках у банках, збільшувалася третій квартал поспіль – із 55.7% до **58.4%**, а рік тому становила тільки половину (рис. 2).

Таблиця 3. Структура активів НПФ в управлінні КУА у розрізі видів фондів станом на 30.06.2018 р., грн.

Вид НПФ	Цінні папери	Грошові кошти	Банківські метали	Нерухомість	Інші активи
Відкриті	523.3	352.6	9.1	21.3	10.0
Корпоративні	130.2	90.3	0.0	0.0	0.0
Професійні	85.5	31.0	0.0	7.1	4.3
Всього	739.0	473.8	9.1	28.4	14.4

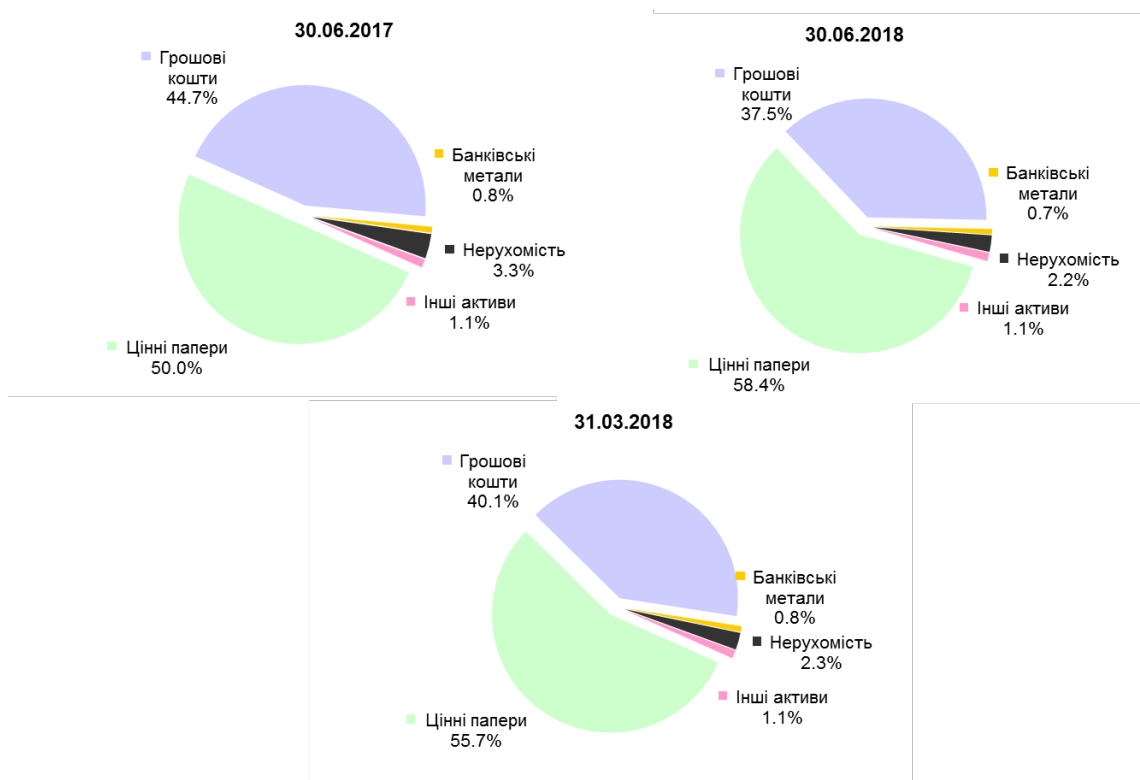

Рис. 2. Динаміка структури агрегованого портфеля НПФ (без КНПФ НБУ) у 2-му кв. 2018 року та за рік

Для всієї індустрії НПФ, з урахуванням корпоративного фонду НБУ, вага цінних паперів на кінець червня 2018 року зросла до **59.0%**, додавши з початку року майже 10 проц. п. (із 49.5%). Цьому

сприяла тенденція скорочення сукупних грошових коштів на тлі зростання сукупних активів у цінних паперах. За рік частка фондів активів також зросла, але не так суттєво (рис. 3).

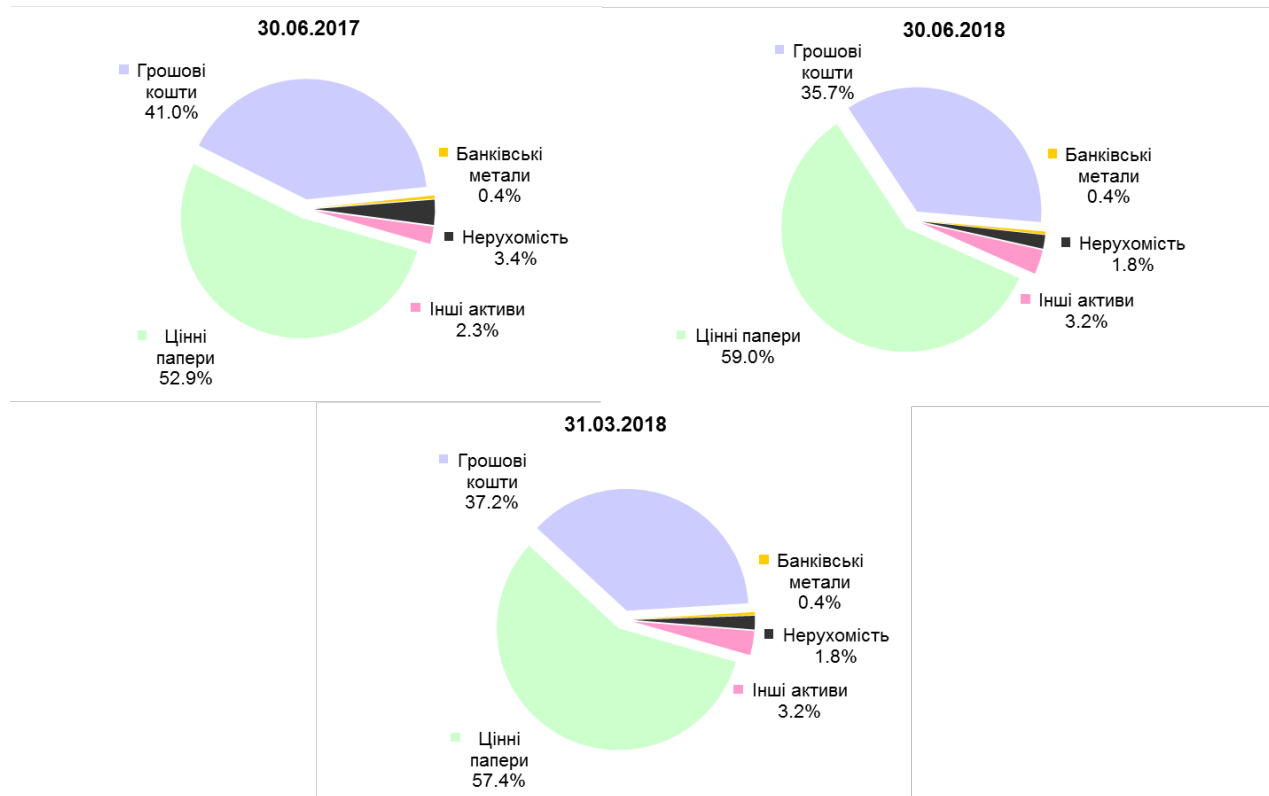

Рис. 3. Динаміка структури агрегованого портфеля НПФ (із КНПФ НБУ) у 2-му кв. 2018 року та за рік

Обсяг **фондових активів** НПФ (без КНПФ НБУ) у квітні-червні зріс на 9.0% (після +10.8% у січні-березні), а за рік – на 32.8%.

Майже ¾ приросту знову забезпечили *відкриті* НПФ, де сукупна вартість цінних паперів зросла за квартал на 9.6% (та на 40.9% за рік), хоча відносно найбільше фондові активи зросли у *професійних* фондах (+13.4%).

У *відкритих* НПФ цінні папери за результатами 2-го кварталу 2018 року продовжували нарощувати вагу в їхніх активах в управлінні – із 54.1% до 57.1% (рис. 4).

А найбільшу частку цінних паперів вже традиційно мали у своїх активах *професійні* фонди, де у 2-му кварталі вона зросла із 64.2% до 66.9%.

Це було зумовлено не лише стрімким збільшенням сукупної вартості вкладень цих фондів у цінних паперах, зокрема в **акціях**, квартальний приріст яких у цих фондах перевищив збільшення активів у державних і корпоративних облігаціях разом узятих, а й деяким скороченням коштів у банках.

Вага акцій у *відкритих* та *професійних* НПФ у 2-му кварталі продовжувала активно зростати – відповідно, із 1.9% до 2.5% та із 3.7% до 7.5%.

У *корпоративних* НПФ була найбільша серед усіх видів пенсійних фондів вага ОВДП (49.4%, після 48.5% у 1-му кварталі) та практично не було акцій.

Грошові кошти у банках у 2-му кварталі 2018 року знову скоротилися в усіх секторах НПФ (разом – на 2.8%, після -5.4% у 1-му кварталі), а найбільше – у *відкритих* (-3.3%). Це підсилює падіння їхньої ваги в активах цих фондів в управлінні за цей період із 41.3% до 38.5%.

У *корпоративних* НПФ кошти у банках зменшилися за квартал на 1.5%, продовжуючи зниження їхньої ваги в активах в управлінні – із 42.4% до 40.9%.

Сукупні кошти у банках *професійних* фондів зменшилися несуттєво у квітні-червні (-0.7%), а їхня вага у структурі активів цих НПФ – із 26.6% до 24.2%.

У цілому для усіх НПФ (без КНПФ НБУ), грошові кошти у 2-му кварталі 2018 року залишалися

другою найбільшою складовою активів в управлінні, хоча їхня частка продовжувала зменшуватися і у червні становила **37.5%** (після 40.1% у березні).

За рік сукупні кошти усіх НПФ (крім КНПФ НБУ) у банках зменшилися на 4.7% – за рахунок відкритих фондів, де вони скоротилися на 7.1%.

Нерухомість на кінець червня залишалася в активах тільки відкритих та професійних НПФ, а її обсяг практично не змінився за 2-й квартал 2018 року.

Як наслідок, на тлі нарощення активів у цінних паперах, частка нерухомості в активах відкритих НПФ зменшилася з 2.4% до 2.3%, а у професійних НПФ – із 6.0% до 5.5%.

Банківські метали на кінець червня 2018 року, як і раніше, мали у своїх активах тільки відкриті НПФ, де вони зменшилися в обсязі на 6.3% (після -3% за 1-й квартал), а їхня частка – із 1.1% до 1.0% в активах сектору в управлінні КУА.

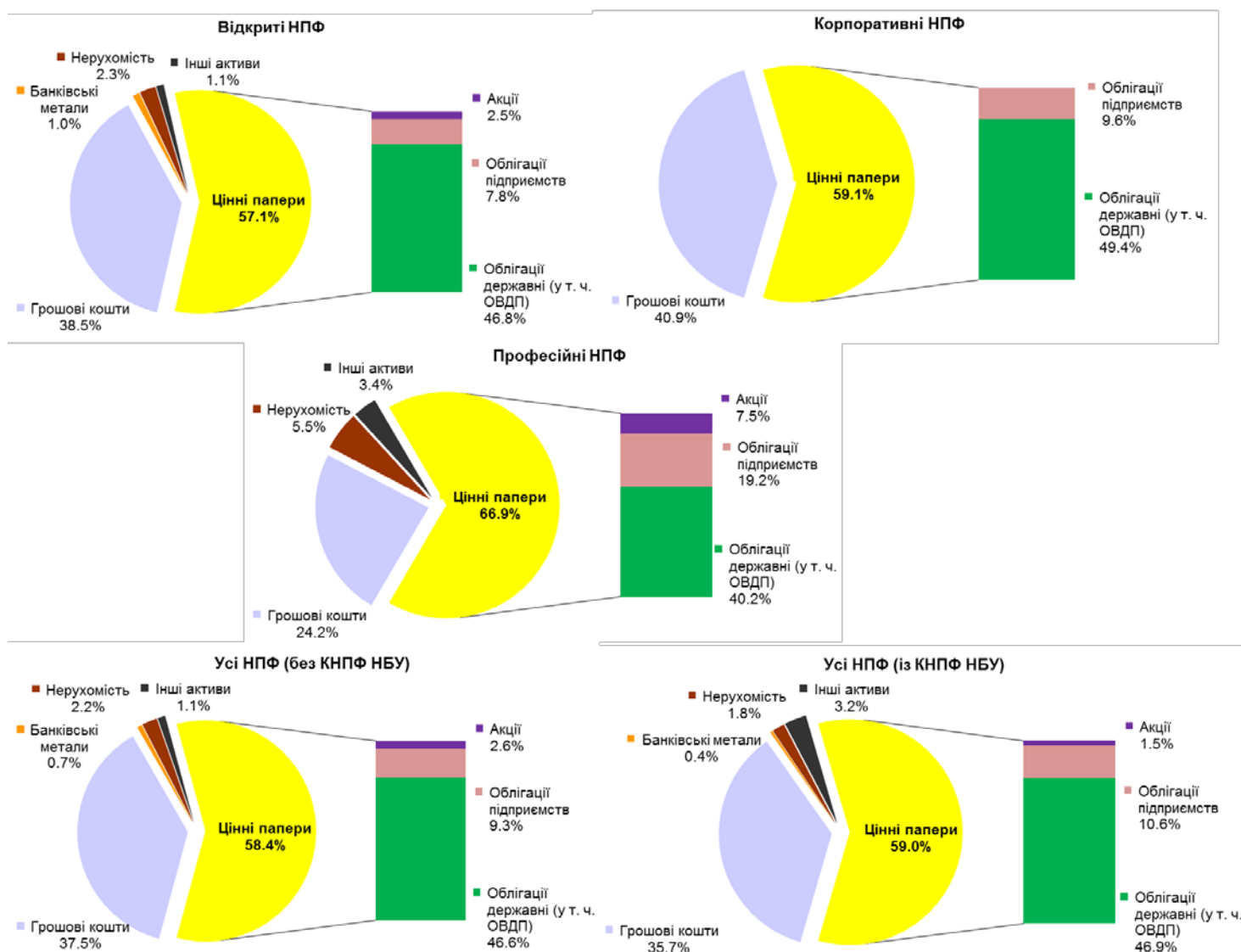

Рис. 4. Структура активів НПФ у розрізі видів фондів станом на 30.06.2018 р.

Додаткова інформація про ІСІ на сайті УАІБ:

- Довідник ІСІ: [Фонди в управлінні](#)
- [Ринок у цифрах](#)

- [Динаміка фондів \(із публічною пропозицією\)](#)
- Аналітика та статистика інвестиційних фондів із публічною пропозицією: [Щотижнева](#) / [Щомісячна](#)
- Ренкінги: [ICI - за типами та за класами фондів](#) / [КУА](#)